

Habitability-verkoston tapaamiseen osallistuminen

Saaristolautakunta 15.02.2022 § 9

Valmistelija	<p>Viestintä- ja kehittämispäällikkö Tiina Rinne-Kylänpää</p> <p>Varsin Hyvä ry. on lähettänyt kaupungille sähköpostin 11.2. koskien Habitability-hankkeen tapaamiseen osallistumista.</p> <p>Työ- ja elinkeinoministeriö on Varsinais-Suomen liiton kautta myöntänyt Åbo Akademin Saaristoinstituutille (Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi) rahoitusta Habitability-verkostoa varten vuosiksi 2022–23.</p> <p>Yhteistyökumppaneina hankkeessa on 12 Leader-ryhmää, joilla on saaristoalueita, sekä Suomen saaret ry. Saaristoasiain neuvottelukunta on myös mukana yhteistyössä.</p> <p>Habitability-verkoston toiminnalla ja saariston asuttavuuden tarkastelulla on kaksi yhtä tärkeää tavoitetta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vahvistaa saaristoyhteisöjen elämänlaatua ja elinvoimaisuutta, ja tämän myötä houkuttelevuutta asuinpaikkana. - saada aikaan toimivan, maanlaajuisen ruohonjuuritason saaristoyhteisöjen verkoston. <p>Verkosto on kaksikielinen ja toimii myös sillanrakentajana erikielisten saaristoalueiden välillä. Saaristoinstituutti tulee verkoston puitteissa järjestämään työpajoja, koulutuksia ja tapaamisia liittyen asuttavuusanalyysin osa-alueisiin.</p> <p>Varsin Hyvä osalta hankealueeseen kuuluu Naantali, Taivassalo ja Turku. Seuraava tapaaminen on Hailuodossa 4-6.4., johon Varsin Hyvä ry hakee edustajia näistä kunnista.</p> <p>Verkosto vastaa matkakustannuksista junalla, junamatkojen varauksista, majoittumisesta ja ruokailuista Hailuodossa. Ilmoittautumiset henkilötietoineen tarvitaan viimeistään 28.2.</p> <p>Hankkeen ensimmäiseen Teams- tapaamiseen 1.2.22 osallistuivat saaristolautakunnan puheenjohtaja ja viestintä- ja kehittämispäällikkö.</p>
Esittelijä	Viestintä- ja kehittämispäällikkö
Päätösehdotus	Saaristolautakunta päättää osallistumisesta Habitability-verkoston tapaamiseen Hailuodossa 4-6.4.2022
Päätös	Saaristolautakunta päätti, että puheenjohtaja Lasse Valtonen osallistuu etäyhteydellä, mikäli se on mahdollista.

Saaristolautakunta 08.11.2023 § 31
197/00.04.01/2022

Hankkeessa on kehitetty Habitability- työkalu, joka on suunniteltu saaristoyhteisöjen tarkastelua ja kehittämistä varten. Asuttavuuden käsite on läheistä sukua YK:n kestävän kehityksen tavoitteille ja Agenda 2030:lle. Asuttavuus tuo globaalit kestävyystavoitteet paikalliselle tasolle ja tekee niistä konkreettisempia.

Saaristoyhteisön asuttavuus tarkoittaa, että asukkaille on työpaikkoja, asuntoja, koulu, lauttayhteyksiä, yhteisöllisyyttä – kaikkea sitä, mitä kestävä yhteiskunta tarvitsee voidakseen pitää huolta ihmisistään, luonnostaan ja ympäröivästä meri- tai vesialueesta.

Asuttavuuden käsite kehitettiin Ahvenanmaalla. Kökarin saarella, vuosina 2018-20. Asuttavuusanalyysissa arvioidaan yhteisön toimivuutta ja toimintamahdollisuuksia seitsemällä osa-alueella, jotka ovat paikallistalous, ympäristö sekä maalla että vesillä, energia, vesihuolto, kunnalliset palvelut, paikallisidentiteetti ja hyvinvoivat ihmiset. Tarkastelu tapahtuu 45 eri indikaattorin avulla.

Asuttavuusanalyysi on alueelle tärkeä kehittämisen lähtökohta. Analyysi tuo esille mahdollisia kehitystarpeita, mutta osoittaa myös mikä alueella tai saarella on hyvin toimivaa, jota kannattaa vaalia ja markkinoida.

Asuttavuusanalyysi tuottaa omalta osaltaan päätöksentekoa tukevaa tietoa. Esimerkiksi Kökar sai yli 1 miljoonan euron EU-rahoituksen osittain sen perusteella, että heidän tekemänsä asuttavuusanalyysi toi esille selkeitä kehittämiskohteita saaren energiahuollossa.

Analyysin tekeminen vaatii menetelmään perehtyneisyyttä ja henkilöresurssia. Eri alueilla on haettu analyysin tekemiseen mm. Leader-avustusta. Saariston asuttavuustarkastelun lähtökohtana on, että saariston asukkaat ovat itse mukana miettimässä eri näkökulmasta asuttavuutta ja ovat kiinnostuneita kehittämään omaa asuinalueitaan.

Åbo Akademin saaristoinstituutin edustajat esittelevät ennen kokousta Asuttavuus-menetelmää, johon on kutsuttu myös saariston asukkaita.

Habitability-verkoston loppuseminaari

Hanke järjestää loppuseminaarin, Saaristokäräjät 4.-5.12.23 Turussa, jossa juhlistetaan kansallisen ruohonjuuritason saaristoverkoston perustamista.

Saaristokäräjien ohjelmassa on sekä kotimaisia että kansainvälisiä puhujia ja saaristoasiantuntijoita, mutta keskiössä ovat saariston ja saaristoalueiden asukkaat. Osallistuminen seminaariin on maksutonta ja sen avoin kaikille aiheesta kiinnostuneille.

Seminaarin ohjelma on esityslistan liitteenä.

Liite 1, Saaristoltk 8.11.2023

Lisätietoja hankkeesta [Habitability-verkosto | Åbo Akademi \(abo.fi\)](#)

Päätösehdotus	Saaristolautakunta keskustelee Habitability-menetelmän soveltamisesta Naantalin saaristoon ja päättää osallistumisesta saaristokäräjille 4. -5.12.2023.
Kokouskäsitely	Esittelijä täydensi päätösehdotusta seuraavasti: Saaristolautakunta voi tukea paikallisia yhdistyksiä jos ne ovat kiinnostuneita Habitability -menetelmän käyttöönotosta.
Päätös	Esittelijän täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin. Saaristolautakunta päätti, että Saaristokäräjille osallistuvat Riitta Kemppe, Seija Salminen ja Lasse Valtonen.